

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3176/2019. (VII. 10.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.632.694/2018/4-I. számú ítélete, valamint a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény 34. § (2) bekezdése „különösen az éves költségvetésről és elszámolásról e törvény 47–48. §-a alapján elkészített” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó elsődlegesen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.632.694/2018/4-I. számú ítélete, másodlagosan az Abtv. 26. (1) bekezdése alapján a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Tht.) 34. § (2) bekezdése „különösen az éves költségvetésről és elszámolásról e törvény 47–48. §-a alapján elkészített” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény több rendelkezését.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy az indítványozó lakóhelye szerinti társasház közgyűlésén az indítványozó szerint több, szabálytalanul hozott határozat született, ezért a társasház 1–7., valamint 9–12. számú közgyűlési határozatai érvénytelenségének megállapítását kérte a bíróságtól a Tht. 34. § (2) bekezdésére hivatkozással.
- [4] Az elsőfokú bíróság a 3., 6., 7., 9., 10., 12. számú határozatok érvénytelenségét megállapította, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a Tht. 34. § (2) bekezdésének sérelme a 4. számú (közös képviselő megválasztása) és 11. számú (közös képviselő díjazása) közgyűlési határozat kapcsán nem valósult meg.
- [5] A Tht. 34. § (2) bekezdése értelmében a meghívóhoz mellékelni kell a szavazásra előterjesztett napirendre vonatkozó írásos – különösen az éves költségvetésről és elszámolásról e törvény 47–48. §-ai alapján elkészített – előterjesztéseket.
- [6] Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a Tht. 34. § (2) bekezdése nem ír elő minden napirendi kérdésre kötelezően írásos előterjesztést. Írásbeli előterjesztésnek azon napirendi pontok esetén kell lennie, amikor a döntést több választható opció közül, egymással versengő ajánlatokból, részletes műszaki vagy bármely más tartalom ismerete nélkül nem lehet meghozni a tulajdonostársaknak. Az indítványozó értelmezése, mely szerint a közös képviselő személyéről és díjazásáról nem született volna döntés az adott közgyűlésen, mert a határozat alapjául szolgáló írásos előterjesztés nem volt, indokolatlanul is tévesen szűkíti a tulajdonostársak döntéshozó fórumának jogkörét és lehetőségeit.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az indítványozó fellebbezett. Kérte, hogy a másodfokú bíróság a 4. számú és 11. számú határozatok érvénytelenségét is állapítsa meg. Véleménye szerint a Tht. 34. § (2) bekezdésében szereplő „kell” szó azt jelenti, hogy valamennyi napirendi ponthoz kötelező csatolni az írásos előterjesztést. A törvényalkotó szándéka az volt, hogy a tulajdonostársak minden napirendi pontban kialakíthassák álláspontjukat, részvételükről vagy távolmaradásukról annak birtokában dönthessenek. Hangsúlyozta, hogy a költségvetés és az elszámolás tekintetében a törvény nevesíti az írásos előterjesztés szükségességét. Tekintettel arra, hogy az elszámolást és a költségvetést a közös képviselő készíti elő, így az ő megválasztása is különösen gondos mérlegelést igényel. Ehhez legalább a számvizsgáló bizottság véleménye, valamint a jelölt vagy jelöltek megnevezése szükséges akkor is, ha az a lejárt mandátumú korábbi képviselő. Megjegyezte, hogy az előző közös képviselő választás során a számvizsgáló bizottság versenyeztette a jelentkezőket.

- [8] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, a megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.
- [9] A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság kiemelte, hogy a Tht. 34. § (2) bekezdése szerinti írásos előterjesztés célja az, hogy valamennyi szükséges információ kellő időben a tulajdonostárs rendelkezésére álljon döntése meghozatalához. Azt azonban a bíróságnak mindig az adott ügyben kell eldöntenie, hogy a Tht. 47–48. §-aiban meghatározott eseteken túl mikor szükséges a döntés előkészítéséhez a napirenden túl külön írásos előterjesztés. A Tht. 34. § (2) bekezdésének helyes értelmezése ugyanis az, hogy a meglévő írásos előterjesztéseket (szerződéstervezeteket, árajánlatokat, pályázatokat, szakvéleményeket stb.) kötelezően meg kell küldeni; írásbeli előterjesztést azonban nem minden esetben kötelező készíteni. A másodfokú bíróság osztja az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy ez a jelentős anyagi vonzattal járó, több döntési lehetőséget kínáló vagy egyéb okból elmélyült megfontolást igénylő ügyekben indokolt. Amennyiben a tulajdonostársak új vagy több jelöltről döntenek írásos előkészítésként valóban szükséges legalább a jelöltek megnevezése. Jelen esetben azonban ez azért volt mellőzhető, mivel a közgyűlés a lejárt mandátumú közös képviselő újbóli megválasztásáról döntött. A volt közös képviselő neve, illetve eddigi tevékenysége ismert volt a tulajdonosok számára, így e körben nem volt feltétlenül szükség további írásos előterjesztésre. Ha a számvizsgáló bizottság valamely napirendi kérdésről előzetes állásfoglalást alkot, úgy azt a fentiek szerint meg kell küldeni a tulajdonostársaknak. Ennek hiánya azonban nem vezet a tárgybeli határozatok érvénytelenségére, hiszen a Tht. nem írja elő kötelezően a számvizsgáló bizottság előzetes vélemény alkotását a közös képviselő jelöltek-ről.
- [10] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben az Abtv. 27. §-a alapján a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.632.694/2018/4-I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, R) cikkét, I. cikk (1)–(2) bekezdését, VI. cikk (2) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, 1. cikk (2) bekezdés b) pontját, 25. cikk (1) bekezdését, 26. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét.
- [11] Az indítványozó szerint sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, valamint a jogbiztonságot, hogy az eljáró bíróságok tévesen, jogszabállyal, valamint a törvény céljával ellentétesen értelmezték és alkalmazták a Tht. 34. § (2) bekezdését. A Tht. 34. § (2) bekezdésében a „kell” szó azt jelenti, hogy valamennyi napirendi ponthoz kötelező csatolni az írásos előterjesztést. A hivatkozott rendelkezést nem lehet szűkítően értelmezni, csak példálózó jelleggel tartalmazza a meghívó mellékleteként kiküldendő írásos előterjesztések között az éves költségvetésről és elszámolásról szóló iratokat, az csak ezen napirendi pontokhoz rendelt előterjesztések tartalmi követelményeit határozza meg a Tht. 47–48. §-aira utalva. A bíróságok értelmezésétől eltérően a törvény nem engedi meg a mérlegelést, vagyis, hogy a bíróságok esetről esetre döntsék el mikor szükséges a döntés előkészítéséhez a napirenden túl külön írásos előterjesztés.
- [12] Az indítványozó szerint továbbá a másodfokú bíróság érvelése, indokolása nem helytálló, mivel a bíróság megállapításától eltérően a közös képviselő választás jelentős anyagi vonzattal jár, és több döntési lehetőséget kínáló, elmélyült megfontolást igénylő ügy. Téves a bíróság azon megállapítása is, hogy a meghívó második napirendi pontjában nem a közös képviselő újválasztása, hanem megválasztása szerepelt, ugyanis a tulajdonosok egy részének is csak a közgyűlésen derült ki, hogy valódi választás nem lesz, a számvizsgáló bizottság egyetlen ellenjelöltet sem állított.
- [13] Az indítványozó szerint mivel a bíróságok nem szereznek érvényt a Tht. támadott rendelkezésének, ezért sérül a bírósághoz forduláshoz, a jogorvoslathoz való joga, az Alaptörvény VI. cikkébe foglalt otthonának nyugalma és a XX. cikkbe foglalt testi és lelki egészséghez való joga. Kifejti, hogy mint a társasház résztulajdonosának jogait sérti, hogy írásos előterjesztés hiányában megnehezül a felkészülés a közgyűlési szavazásra, így a tulajdonosok információ hiányában megalapozatlan, ad hoc döntések meghozatalára kényszerülnek.
- [14] Az indítványozó – a főtítkárra hiánypótlásra történő felhívását és tájékoztatását követően – az Abtv. 27. §-ára vonatkozó alkotmányjogi panaszával összefüggésben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, R) cikkre, 1. cikk (2) bekezdés b) pontjára, 25. cikk (1) bekezdésére, 26. cikk (1) bekezdésére és 28. cikkre vonatkozó indítványát nem tartotta fenn.
- [15] Indítvány-kiegészítésében úgy nyilatkozott, hogy amennyiben az Alkotmánybíróság mégsem fogadja el a bírói ítélet megsemmisítésére vonatkozó indokolását, akkor az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján is előterjeszti alkotmányjogi panaszát és kéri a Tht. 34. § (2) bekezdése „különösen az éves költségvetésről és elszámolásról

e törvény 47–48. §-a alapján elkészített” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. A támadott bírói ítélet ugyanis a tulajdonhoz való jogát és tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sértő döntést tartalmaz, mivel a Tht. 34. § (2) bekezdésére hivatkozva csak a feleslegesen (félreérthetően) kiemelő, példálózó felsorolást tartalmazó szabályt tekinti kötelező érvényűnek. A bíróságok egyedi ügyében történt jogalkalmazási gyakorlata alapján tehát a jogszabályhely nem felel meg a normavilágosság követelményének.

- [16] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [17] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26–27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt a benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogának kimerítését követően.
- [18] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [19] Az indítványozó az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezés vonatkozásában elsődlegesen az Abtv. 27. §-át jelölte meg, másodlagosan az Abtv. 26. § (1) bekezdésre is hivatkozott. Ez utóbbi kérelemmel összefüggésben az indítványozó az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, a normavilágosság sérelmére hivatkozott. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani [3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]]. Mivel jelen esetben az indítvány ilyen irányú indokolást nem tartalmazott, ezért a B) cikk (1) bekezdésének sérelme érdemben nem vizsgálható. Az Alkotmánybíróság továbbá megállapította, hogy az indítvány a Tht. 34. § (2) bekezdésével összefüggésben nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjának megfelelő indokolást. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozó ténylegesen a bíróságok döntéseiből eredezteti jogsérelmét, ezért a támadott rendelkezéssel szembeni érvelése tartalmilag a Fővárosi Törvényszék ítéletére vonatkozik. Az indítvány tartalma alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszának valójában a kifogásolt döntés törvényességi felülvizsgálatára irányul, alkotmányjogi szempontból értékelhető érvelést azonban ténylegesen nem tartalmaz. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadálya, ha az indokolás hiánya miatt a kérelem nem felel meg a határozottság és egyértelműség Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdésében előírt követelményének [3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]].
- [20] Az indítvány további részei tekintetében az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a alapján folytatta le eljárását.
- [21] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a támadott döntésekkel összefüggésben az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése, XX. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelme tekintetében nem terjesztett elő az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjának megfelelő alkotmányjogilag értékelhető indokolást, érdemben elbírálható érvelést; az Alaptörvény I. cikk (1)–(2) bekezdése pedig nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának. Így e panaszok befogadására – a törvényi feltételek hiányában – nincs lehetőség [3231/2017. (X. 3.) AB végzés, Indokolás [21]].
- [22] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [23] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [24] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelm orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]]. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy

kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasza egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja. Fentiekre figyelemmel az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.

- [25] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában, 52. § (1b) bekezdés e) pontjában és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja, az Abtv. 27. §-ára alapozott alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2019. július 2.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1654/2018.

